

HABITEM EL PATI, HABITEM LA CIUTAT

ESCOLA LA MAQUINISTA
CURSOS 2016/18

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ

1. Contextualització teòrica
2. Presentació dels resultats de la diagnosi
3. Elaboració línies estratègiques

OBJECTIUS DEL PROJECTE: ON VOLEM ARRIBAR?

- ✓ Fer un **anàlisi de la realitat** del pati escolar partint d'una **diagnosi** que contrasti les percepcions amb la realitat i que condueixi a l'elaboració de propostes de millora de l'**espai** i de les **relacions** que s'hi produeixen.
- ✓ Fer del pati un àmbit de treball comú per al professorat i la comunitat educativa, de manera que s'incideixi en el **protagonisme dels infants**.
- ✓ Acompanyar la comunitat educativa en l'exercici de **(re)pensar i dissenyar els espais exteriors i els seus usos**, utilitzant diferents tècniques constructives respectuoses amb el medi ambient i de baix impacte ecològic; creant implicació en la presa de decisions cap a l'entorn construït amb una mirada crítica i lliure.
- ✓ Cohesionar i apoderar un grup de persones de la comunitat educativa (format per famílies, infants mestres i educadores de menjador) per tal que sigui **motor del procés actual i futur**.
- ✓ Incorporar **criteris educatius en el disseny del pati** donant prioritat a les infraestructures que facilitin el manteniment sostenible d'aquest.

L'ESPAI: EL PATI

- és un lloc on poder **relacionar-se i participar** de jocs col·lectius en el que participen persones de **diferents edats, procedències culturals i sexes**;
- és el lloc de major **contacte amb l'aire lliure** i els elements naturals
- és l'espai que sovint permet **més moviment** de l'escola
- és un espai **d'aparent «llibertat o joc lliure»** on acostuma a ser poca la intervenció docent
- és un espai, regit per normes explícites i implícites, **on l'alumnat aprèn a interioritzar** el protagonisme, on actua segons les seves inquietuds i preferències i on **s'estableixen relacions de poder**
- de vegades, és **un espai de trobada** de l'escola amb el context social més enllà de la pròpia escola (s'està en contacte visual amb veïns i veïnes, mares, pares, vianants, trànsit, etc.)

SEXE, GÈNERE I SEXISME

- La **socialització de gènere** intervé en el desenvolupament de l'identitat des que naixem.
- Aquesta per una banda **condiciona** la forma en la que **ens relacionem** amb nosaltres mateixes/os així com amb el nostre entorn; condiciona per tant, **el joc** que desenvolupem i la forma com ens movem i ocupem **l'espai**.
- Per altra banda, el dur a la pràctica uns determinats jocs i no d'altres, l'ús que fem de l'espai i la ocupació del mateix, **reforcen** també els rols i estereotips de gènere.
- En aquest sentit, els rols de masculinitat i feminitat hegemònica limiten i oprimeixen a la vegada que també generen patiment a aquells infants que no s'ajusten a la norma de gènere.

LA COEDUCACIÓ COM A MARC DE TREBALL

- La coeducació busca un **desenvolupament ple i lliure en els infants respectant-ne les múltiples formes de ser** i alhora ens ha donat les eines per poder mirar al pati des d'un ull crític i reflexiu.
- Entenem el pati com un lloc on es pugui establir relació entre companys i companyes i es puguin generar les **condicions idònies per treballar actituds de responsabilitat, respecte i autonomia, mitjançant activitats que ofereixin diversitat d'opcions i igualtat d'oportunitats**; espais que no tan sols afavoreixin doncs els moviments plens de vitalitat, sinó també la curiositat, la intimitat i l'aprenentatge a través de la tranquil·litat.
- Utilitzant la perspectiva de gènere posem l'accent sobre aquells **elements físics i pedagògics susceptibles de transmetre estereotips que legitimen les desigualtats i perpetuen les situacions de discriminació entre nenes, nens i persones que no s'adiuen a la norma de gènere**.
- Aquests elements són: la disposició de l'espai, el joc que s'hi desenvolupa i els materials que s'utilitzen. Alhora, l'alumnat ha aportat la seva mirada personal sobre l'espai, el joc i les relacions.
- Seguint en el marc de la coeducació, l'equilibri en la diversitat d'experiències de joc serà l'eix que guiarà les línies d'intervenció. Aquestes s'emmarquen en tres àrees d'equilibri; l'àrea de la tranquil·litat i la intimitat, l'àrea del moviment i la psicomotricitat i l'àrea de l'experimentació i el contacte amb la naturalesa.
- L'equilibri d'aquestes tres àrees fomentarà una major diversitat en les experiències d'aprenentatge que tenen lloc a l'espai del pati.

RESULTATS DE LA DIAGNOSI

➤ Enquestes i treball a l'aula i a la cúpula:

➤ A què jugo habitualment al pati?

➤ Amb qui jugo?

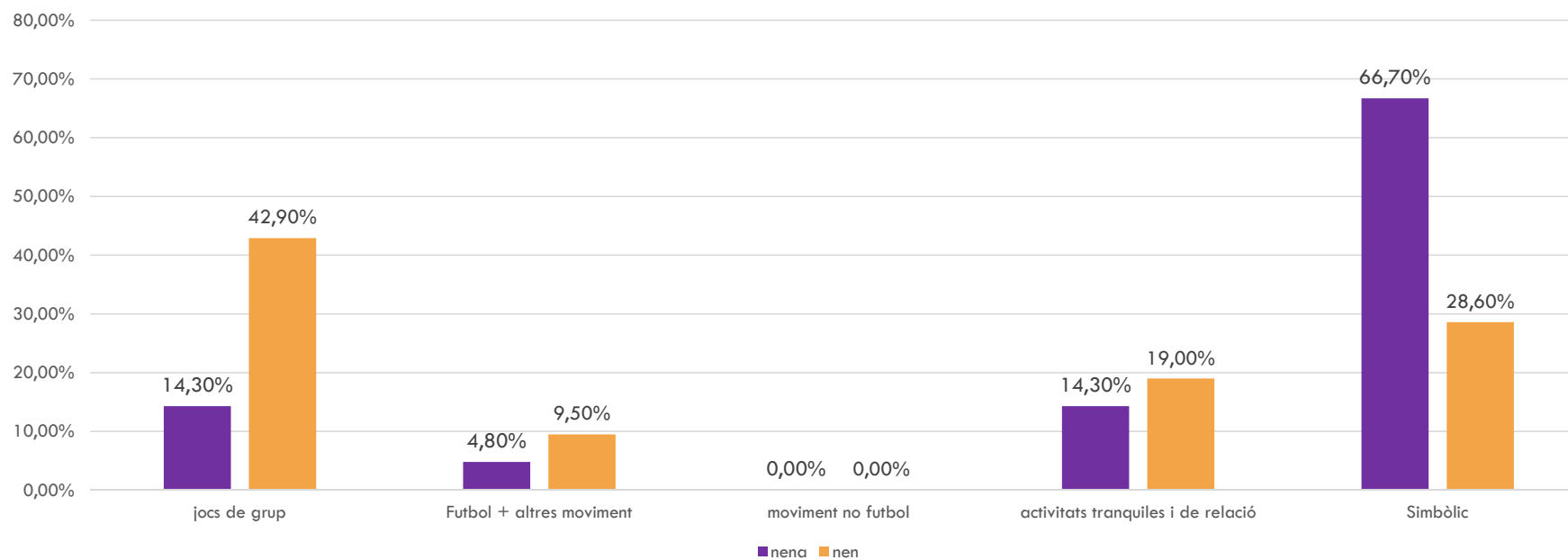
➤ A què m'agradaria jugar?

➤ Mapes d'ocupació de l'espai

➤ Propostes famílies

RESULTATS DE LA DIAGNOSI

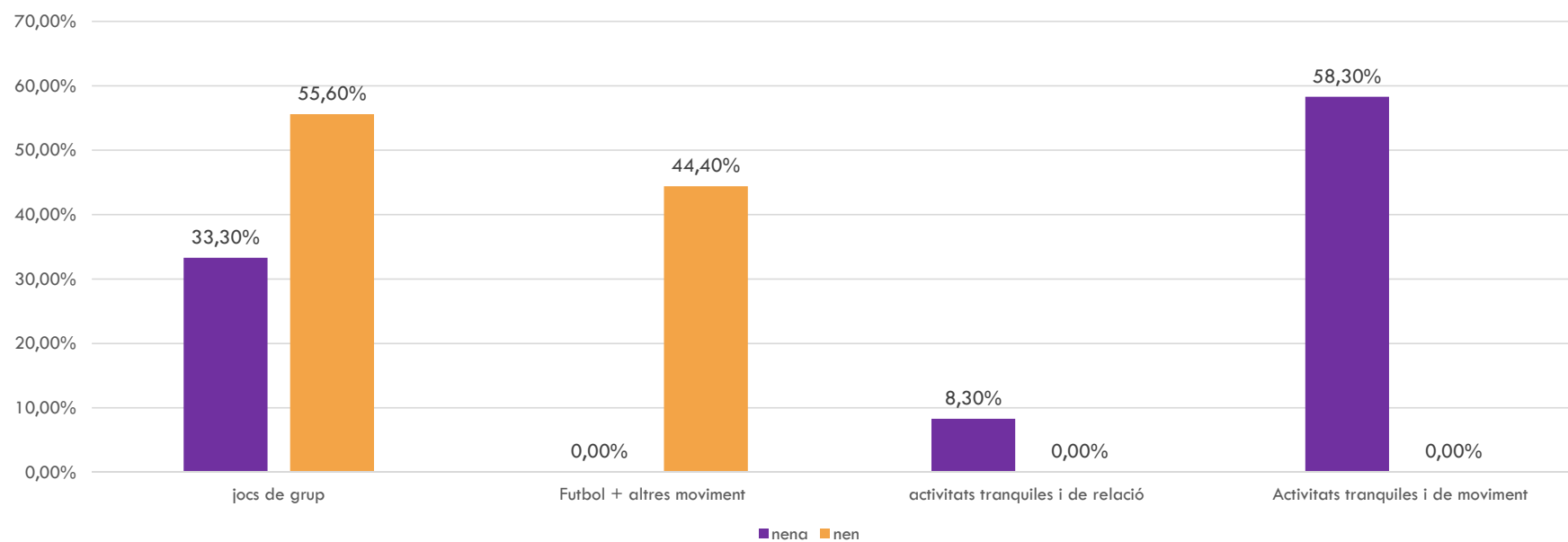
A què jugo habitualment al pati?
C. Infantil

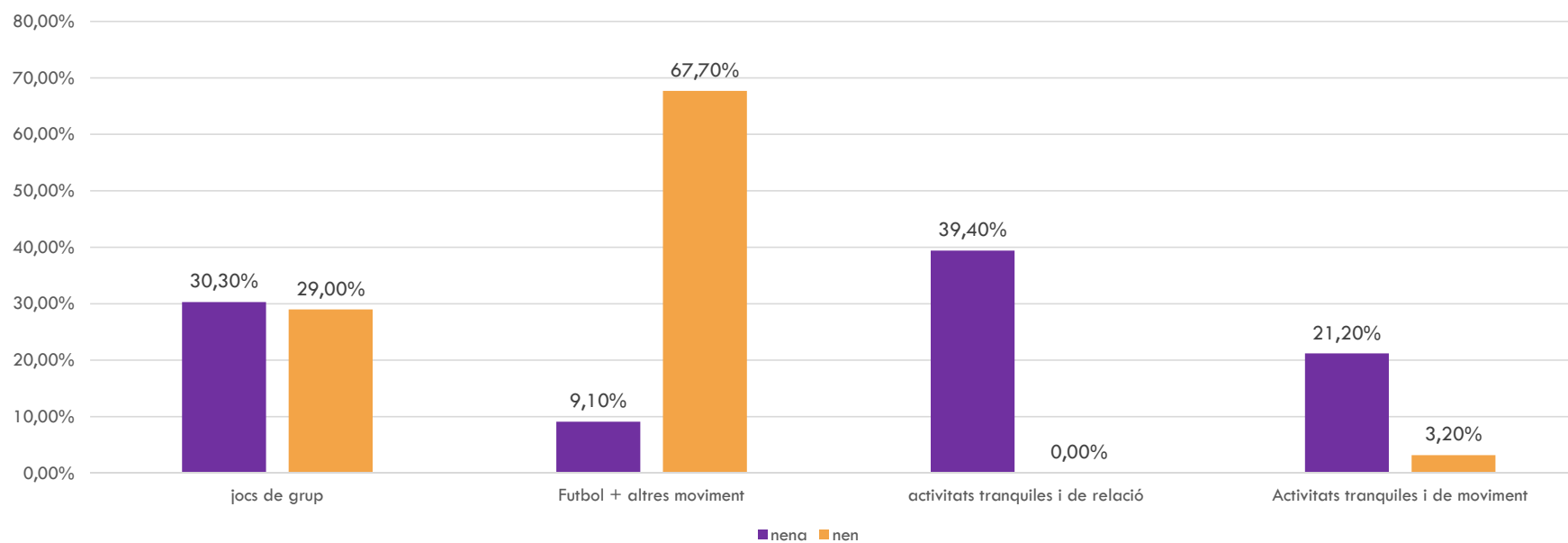
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

A què juko habitualment al pati?
C. Mitjà

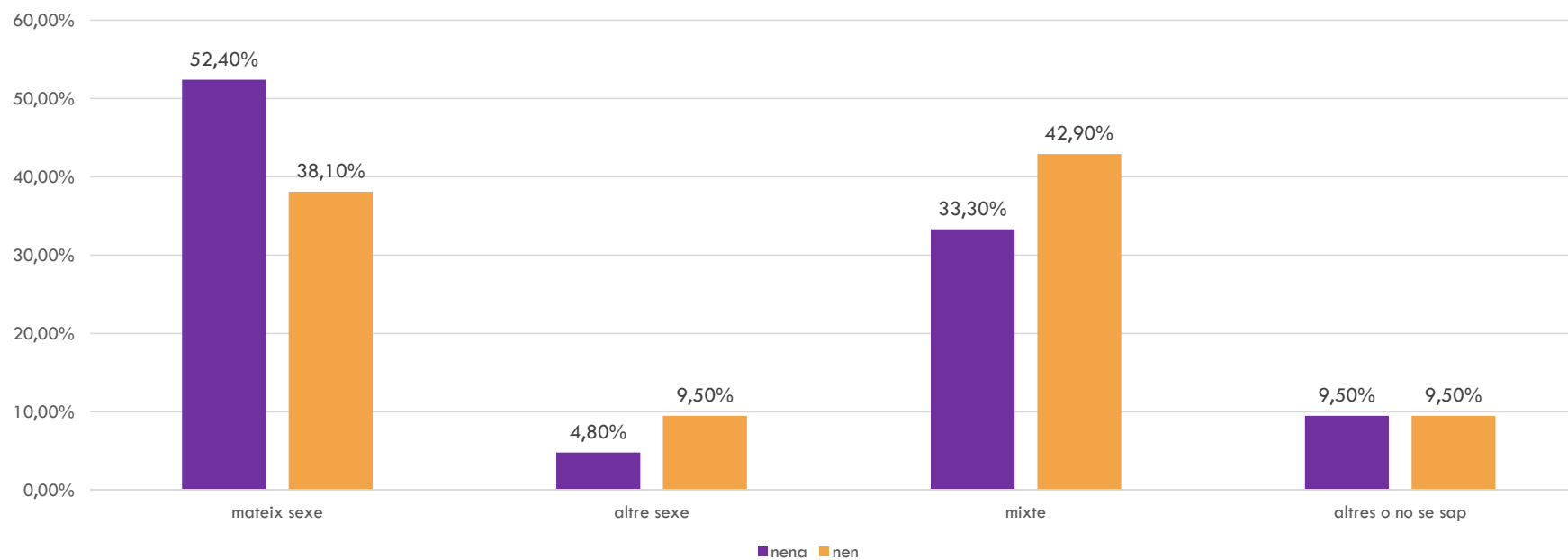
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

A què juko habitualment al pati?
C. Superior

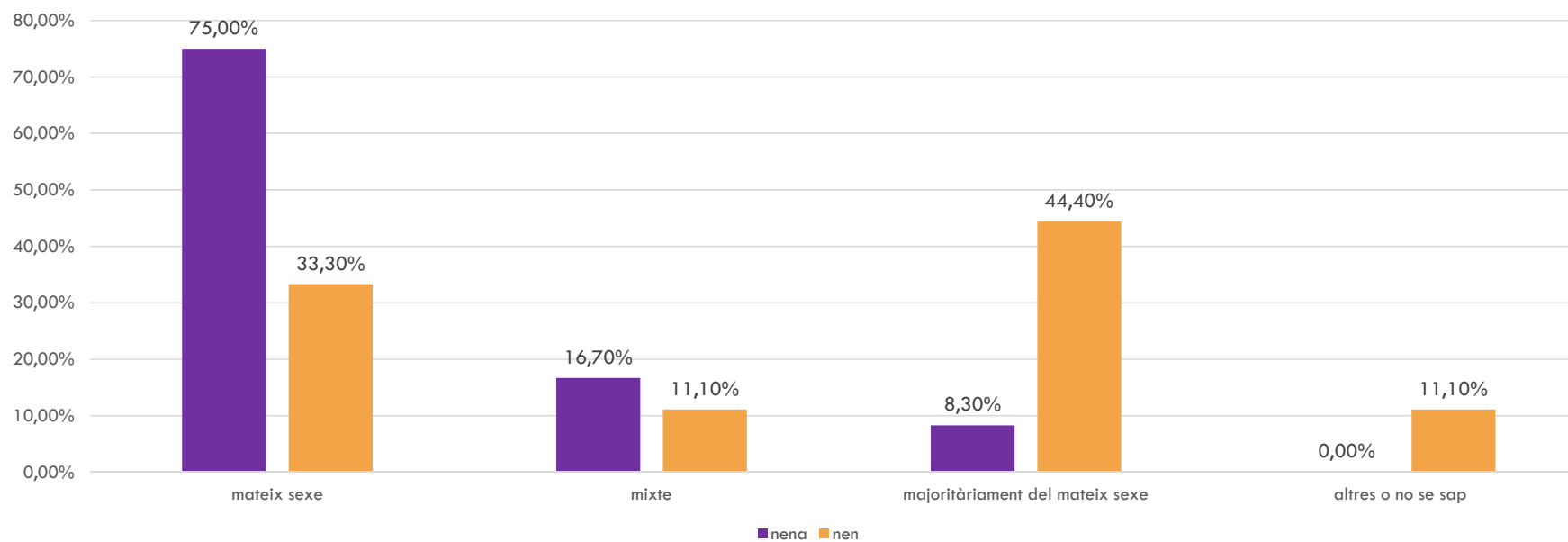
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb qui jugo?
C. Infantil

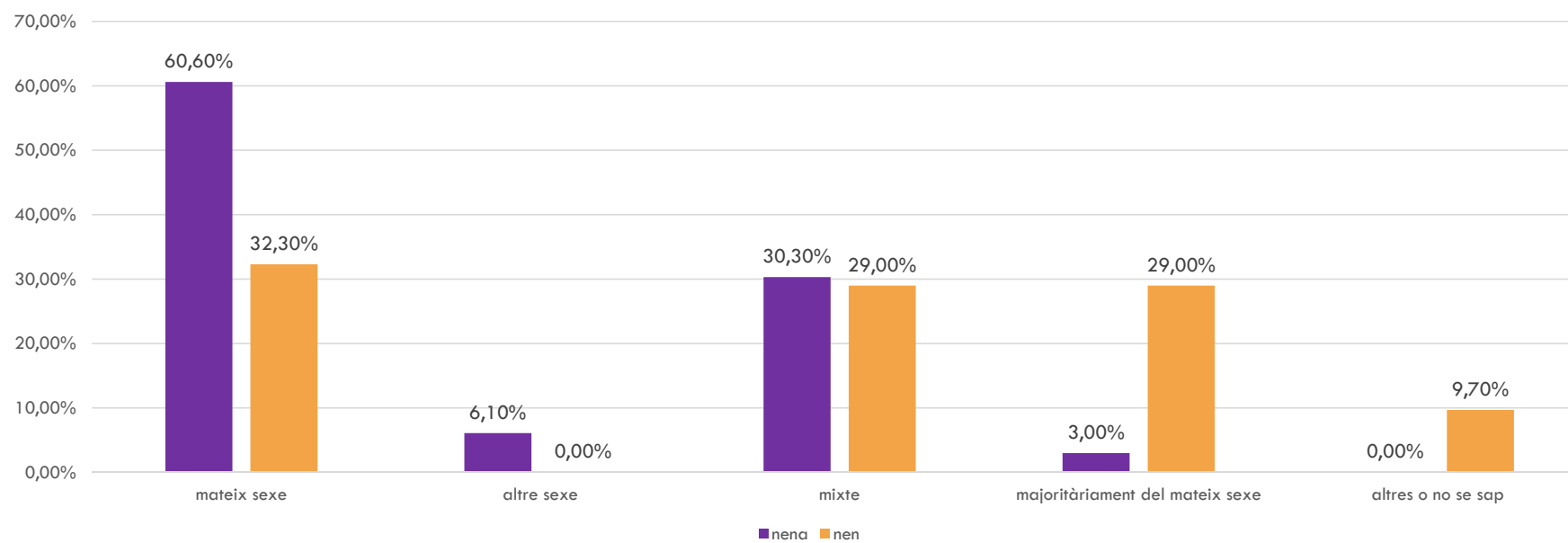
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb qui jugo?
C. Mitjà

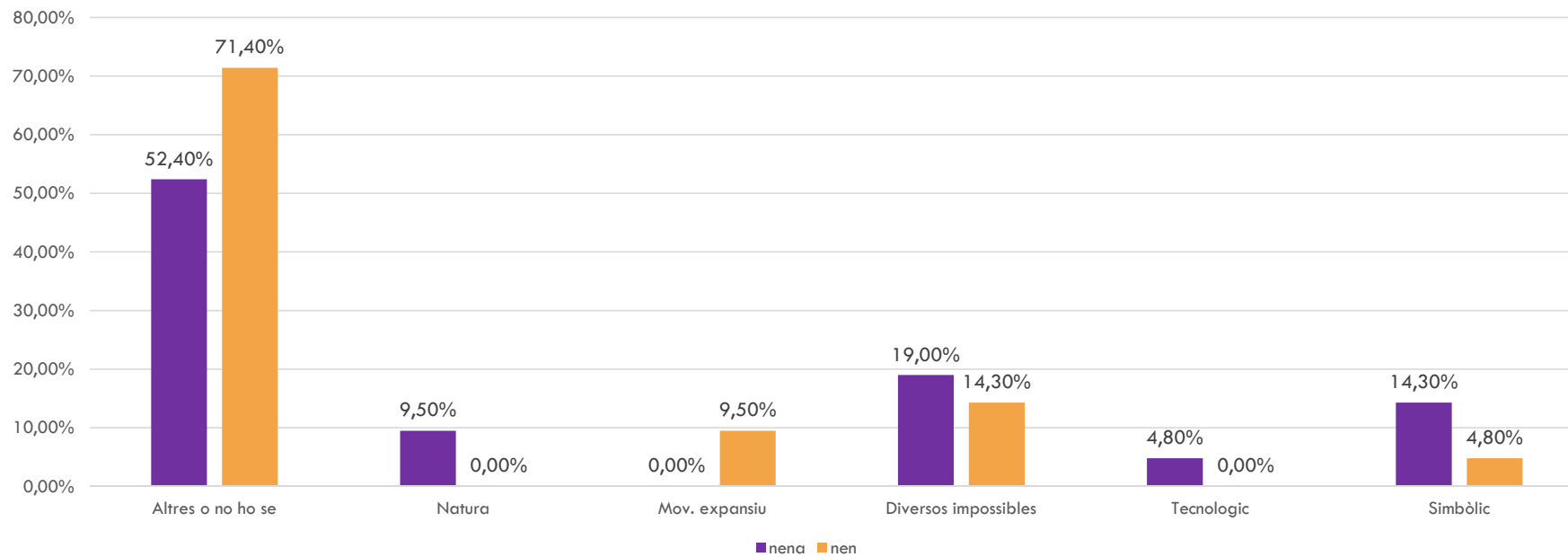
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb qui jugo?
C. Superior

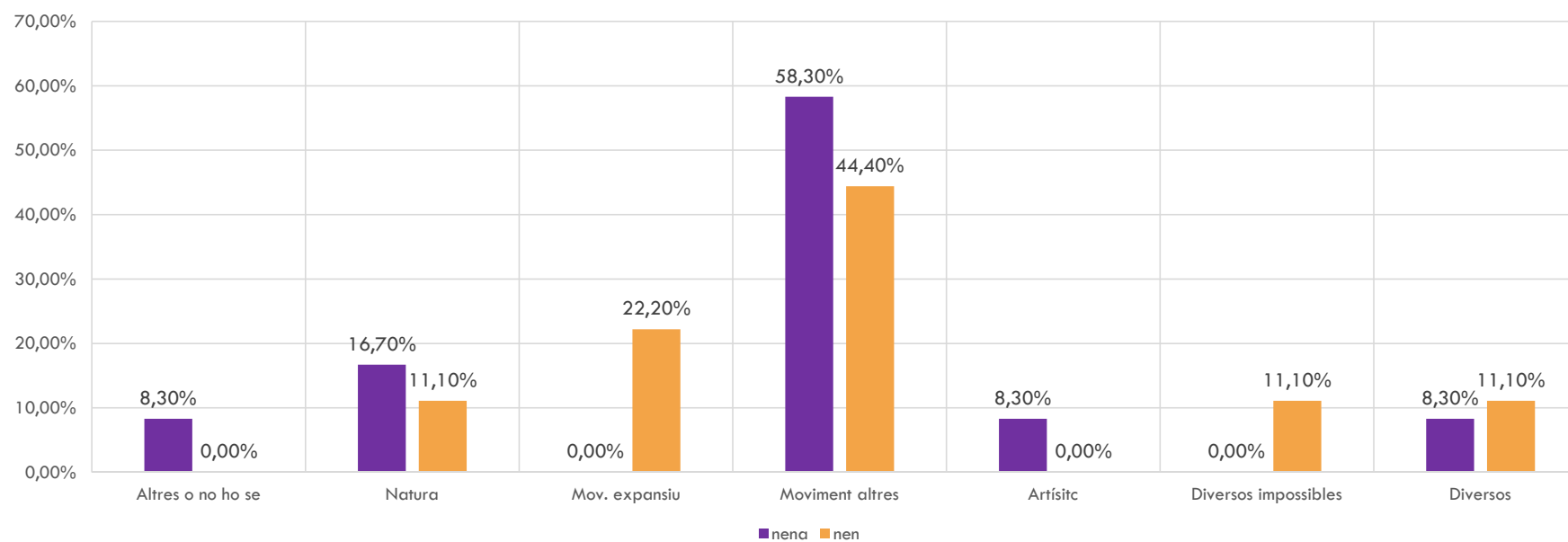
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb què t'agradaria jugar?
C. Infantil

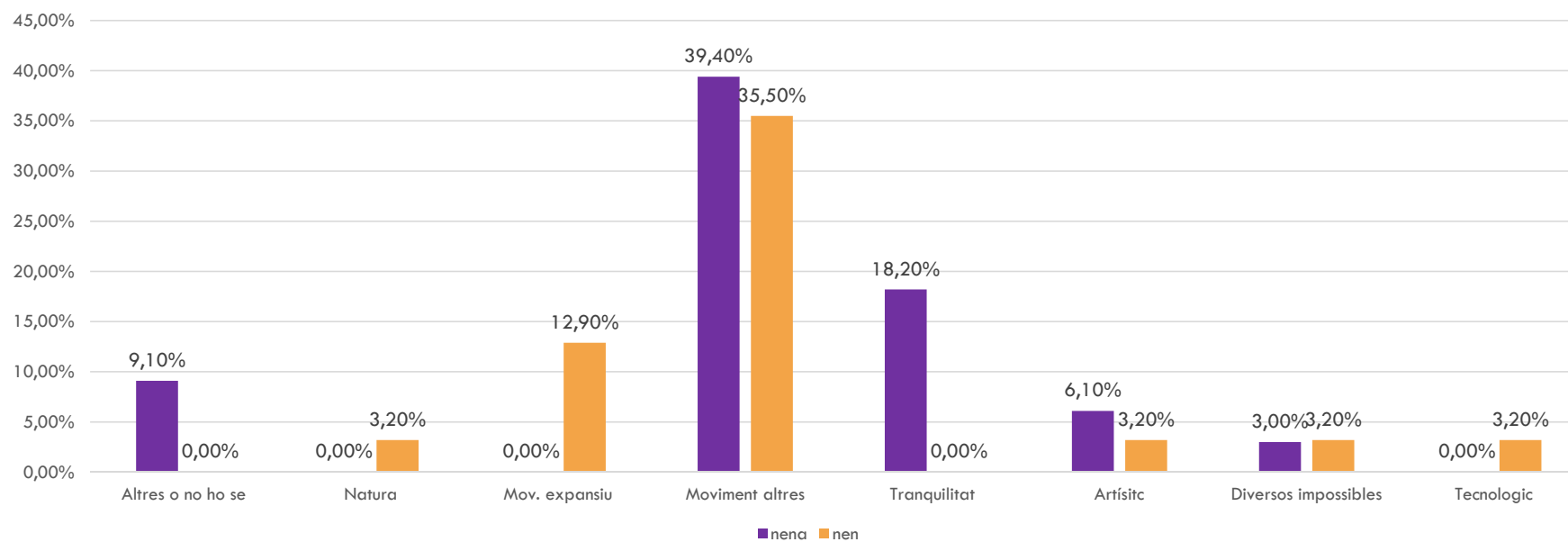
RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb què t'agradaria jugar?
C. Mitjà

RESULTATS DE LA DIAGNOSI

Amb què t'agradaria jugar?
C. Superior

MAPEIG DEL JOC

Es presenten diferents gràfics que recullen els espais i dinàmiques de joc dels infants en les diferents zones de l'escola. La idea és visibilitzar la segregació per sexes en cada cicle, i fer una radiografia del joc de cada cicle, nens i nenes.

Presentem també un mapa de zonificació dels diferents espais de l'escola que hem localitzat com a "ZONES de JOC" amb la documentació recollida a la diagnosi. Les zones que hem destacat són les següents:

1. Sorral: natura i experimentació
2. Castell de jocs: moviment concentrat
3. Horts: naturalesa
4. Cúpula-arbres: naturalesa + tranquil·litat
5. Pista: moviment expansiu
6. Carpes: moviment concentrat Joc en grup
7. Passadissos: tranquil·litat i intimitat. Jocs amb material extern

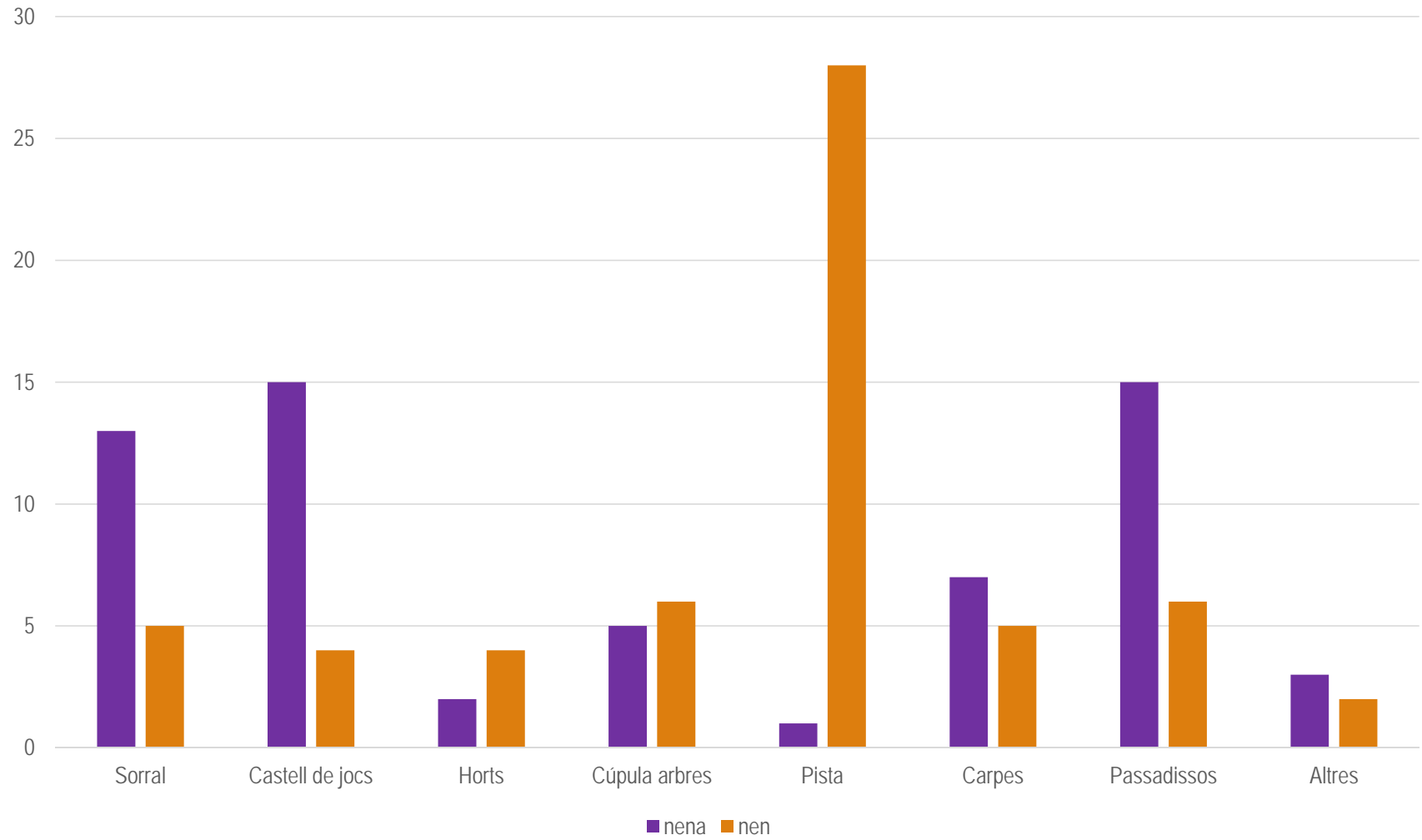
L'anàlisi per cicles ens permet descobrir zonificacions encobertes, cada cicle té el seu racó, i destaquem que els alumnes de cicle inicial no tenen una zona clara de joc.

Cicle infantil

nenes	nens	
●	●	CICLE INFANTIL
▲	▲	CICLE INICIAL
■	■	CICLE MITJÀ
★	★	CICLE SUPERIOR

Cicle infantil

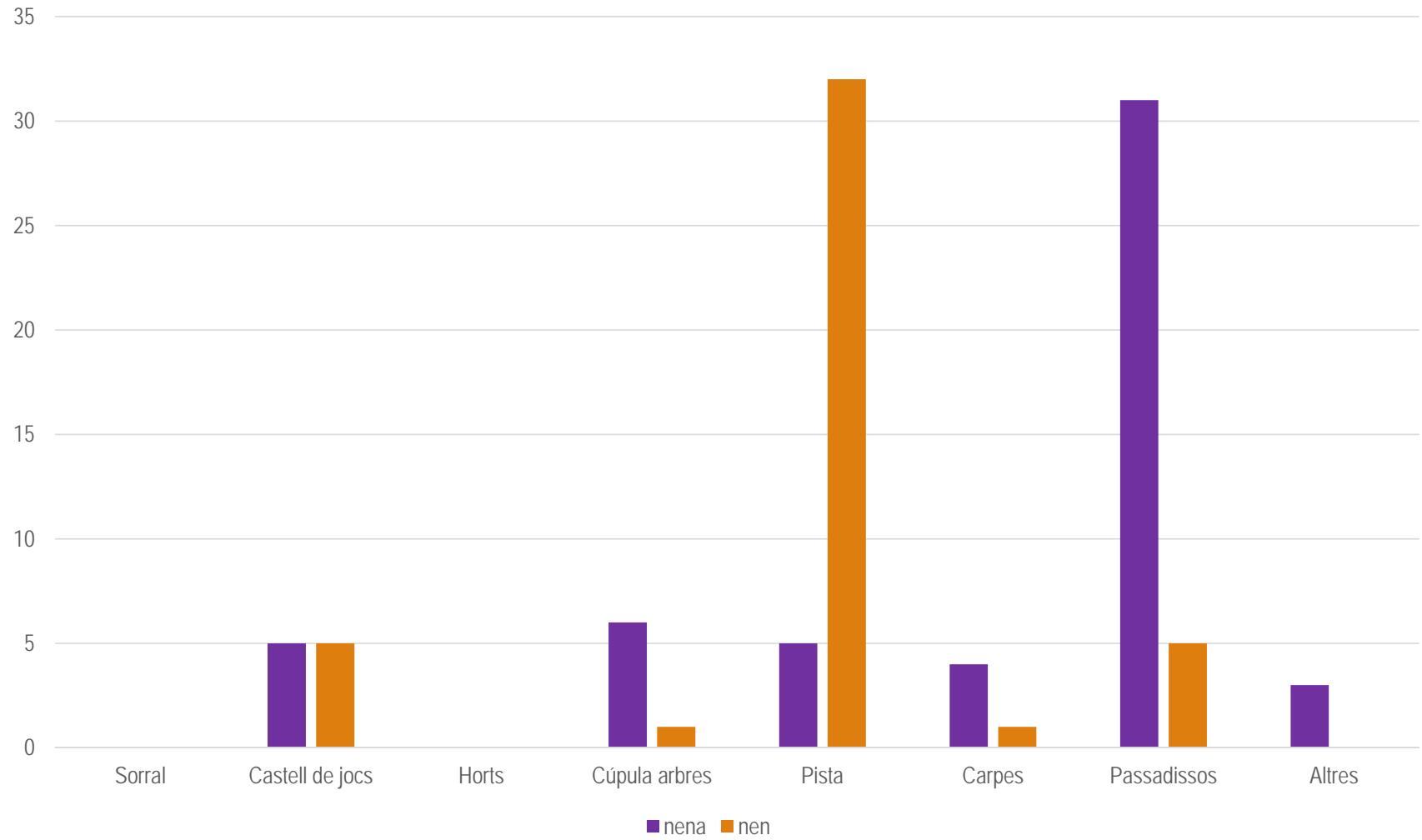

Cicle inicial

nenes	nens	
●	●	CICLE INFANTIL
▲	▲	CICLE INICIAL
■	■	CICLE MITJÀ
★	★	CICLE SUPERIOR

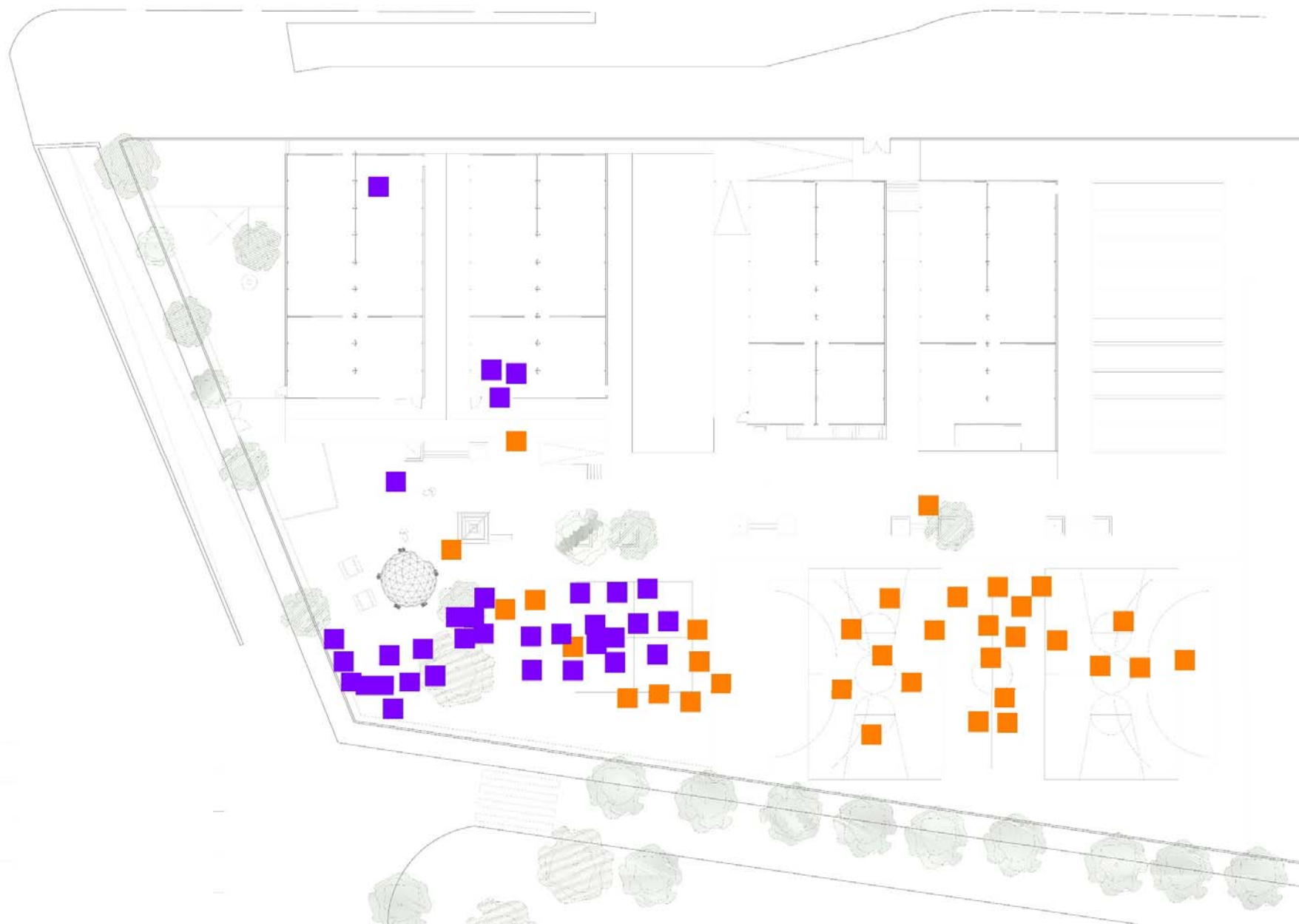

Cicle inicial

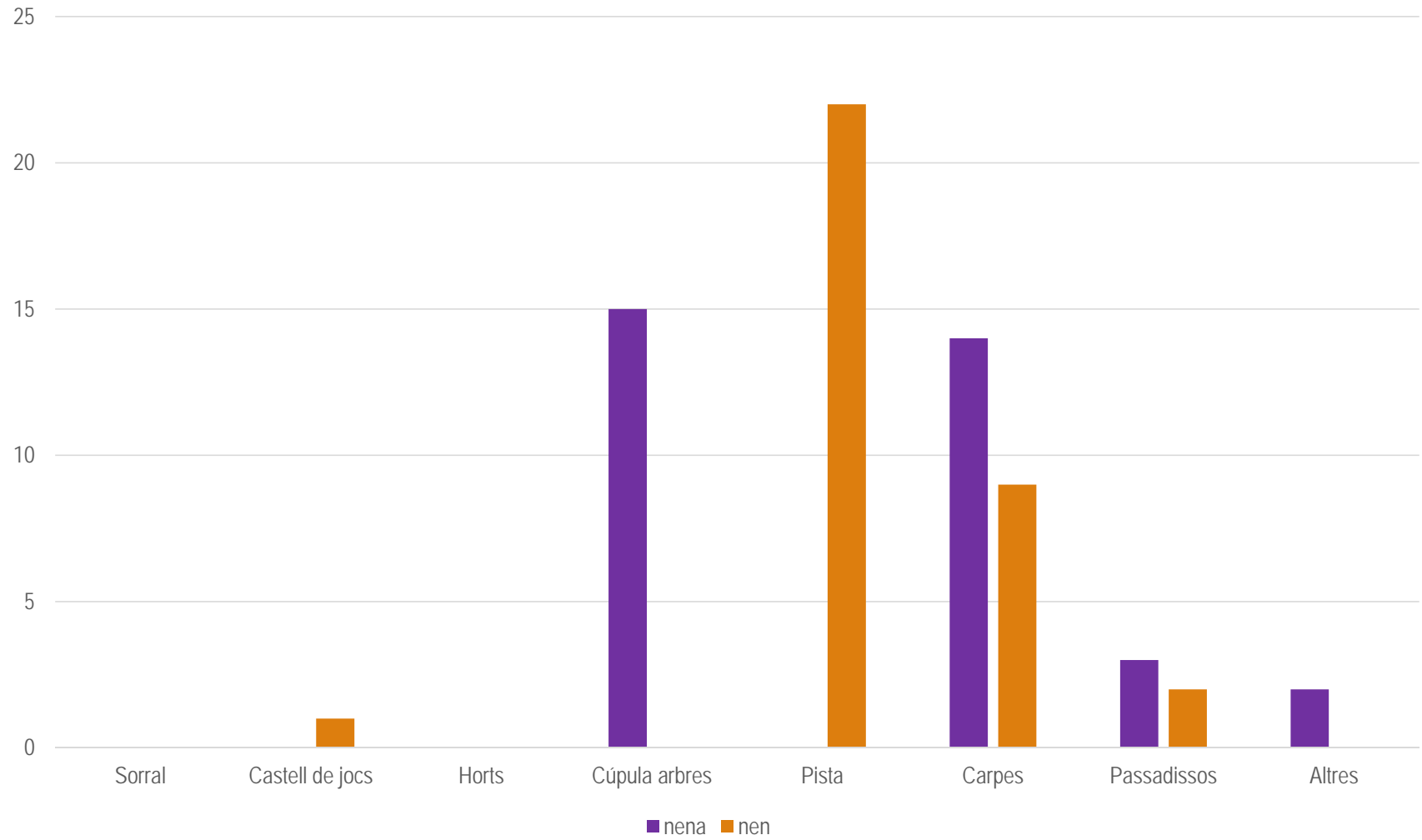

Cicle mitjà

nenes	nens	
●	●	CICLE INFANTIL
▲	▲	CICLE INICIAL
■	■	CICLE MITJÀ
★	★	CICLE SUPERIOR

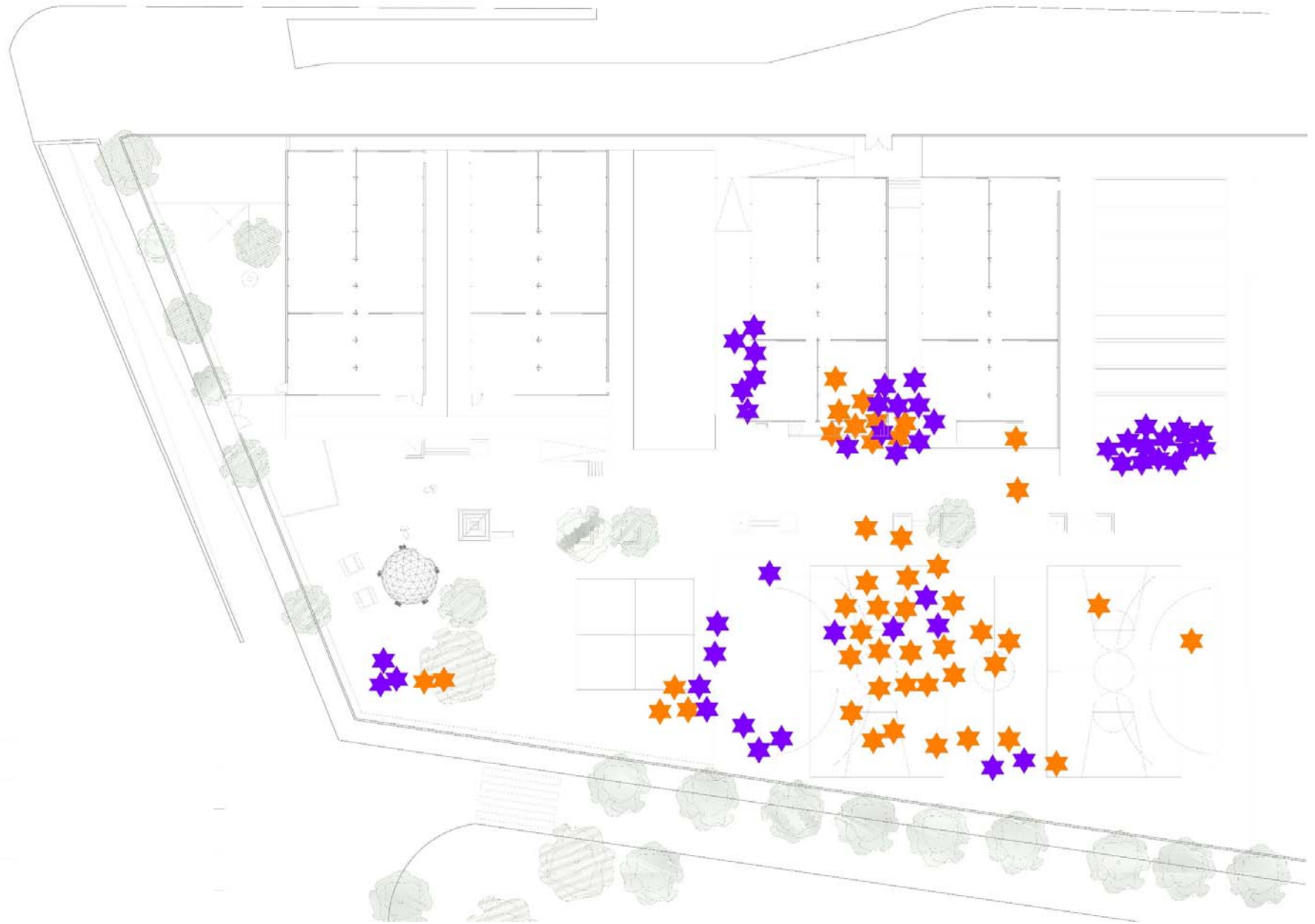

Cicle mitjà

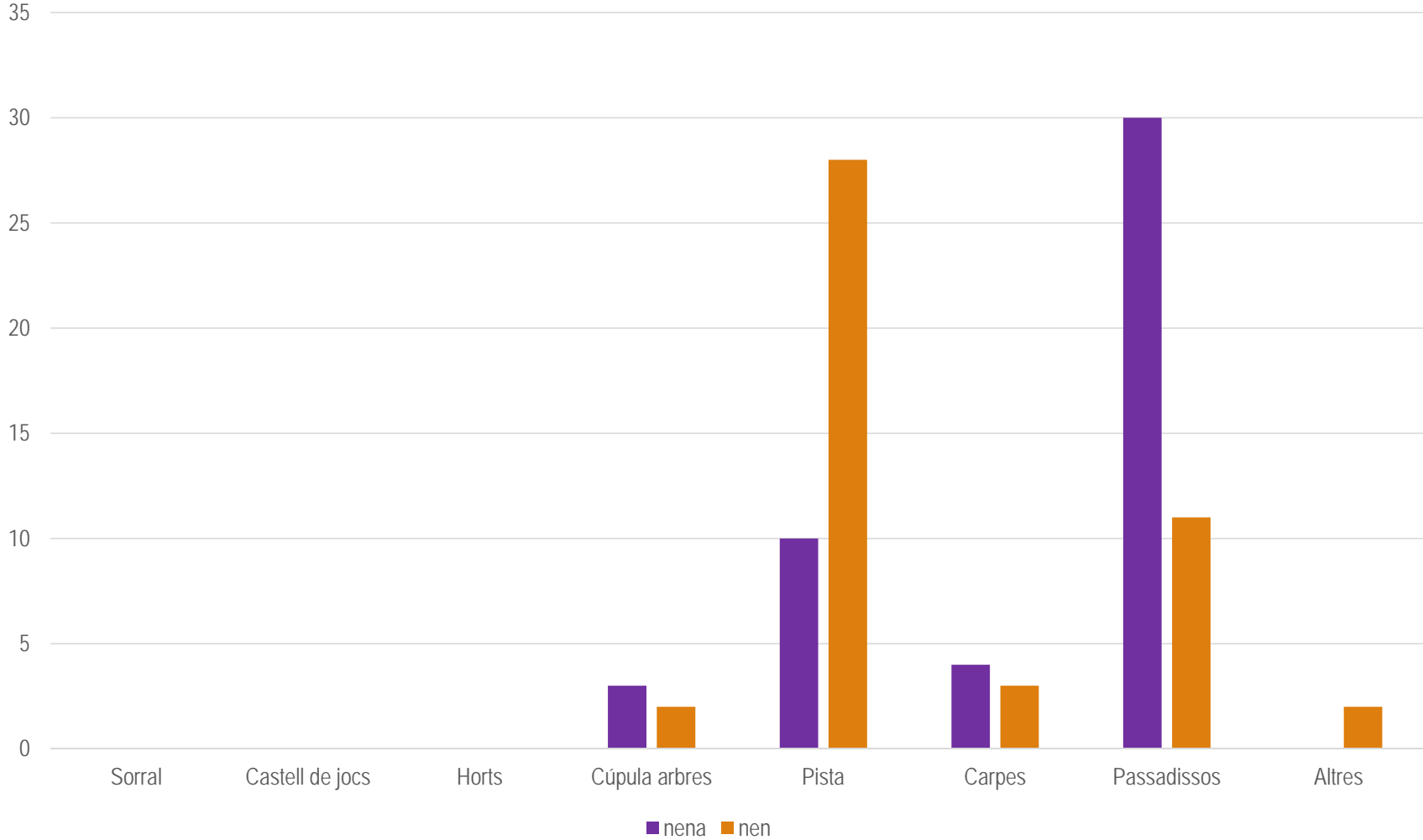
Cicle superior

nenes	nens	
●	●	CICLE INFANTIL
▲	▲	CICLE INICIAL
■	■	CICLE MITJÀ
★	★	CICLE SUPERIOR

Cicle superior

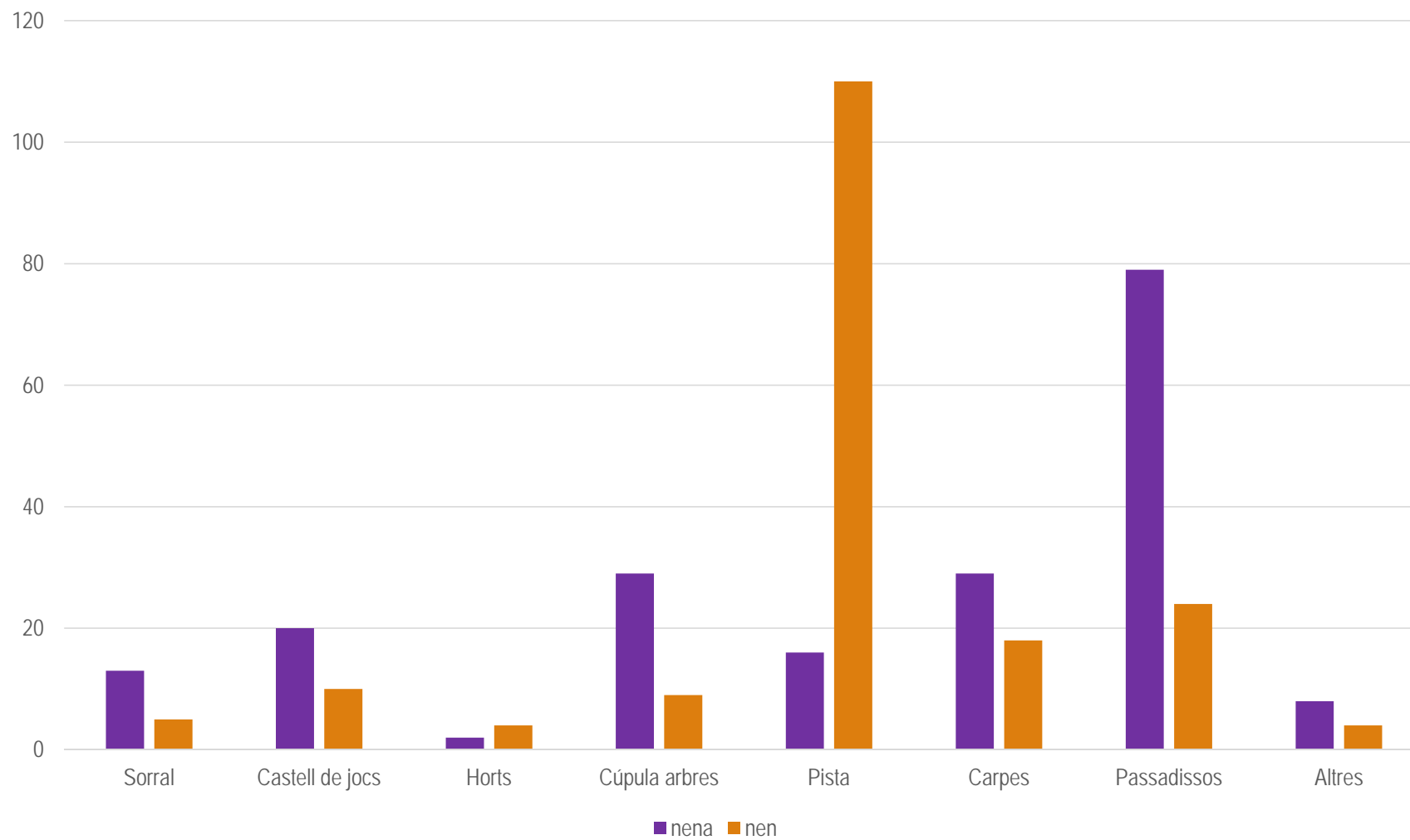

Tots els Cicles

nenes	nens	
●	●	CICLE INFANTIL
▲	▲	CICLE INICIAL
■	■	CICLE MITJÀ
★	★	CICLE SUPERIOR

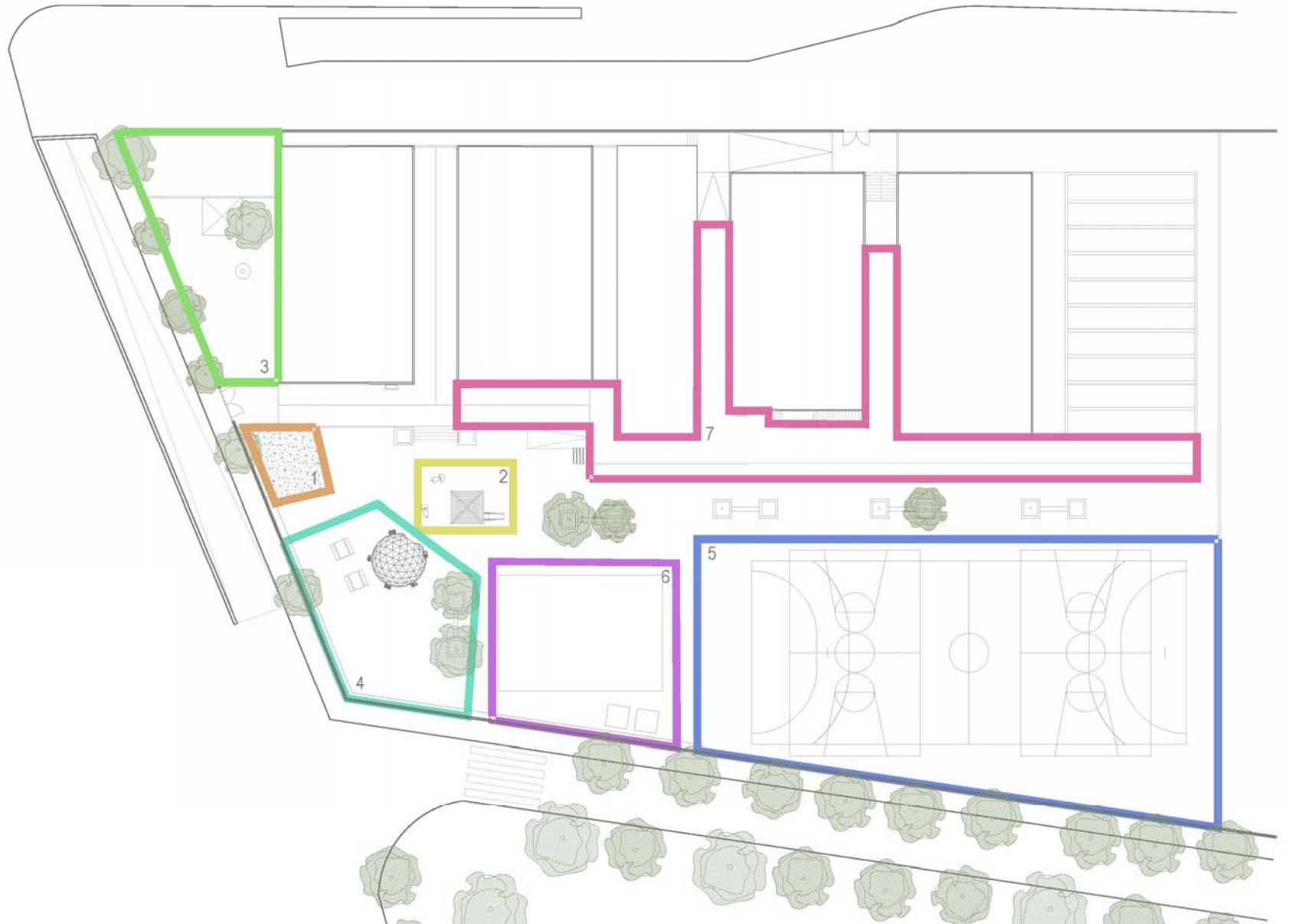

Tots els Cicles

Zonificació

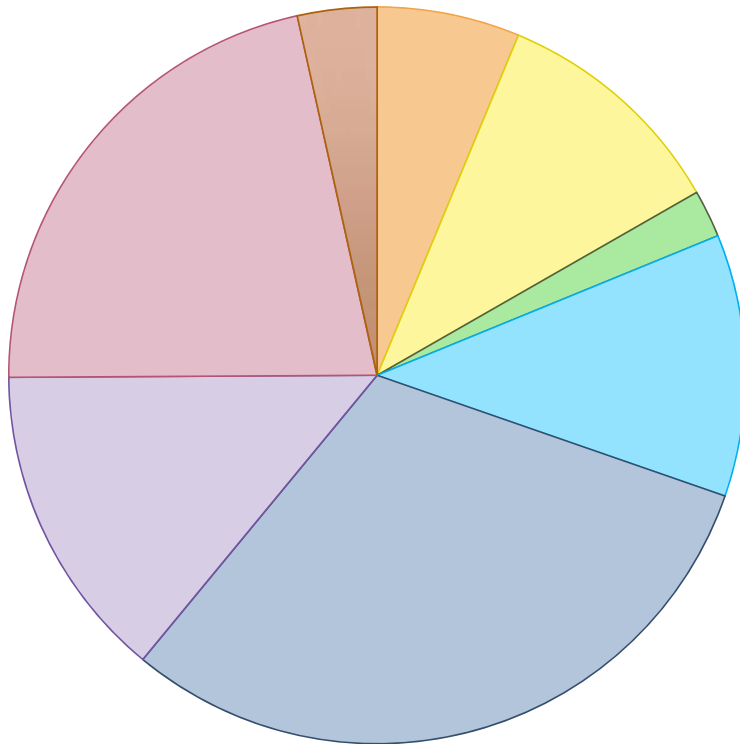
- 1. SORRAL
- 2. CASTELL DE JOCS
- 3. HORTS
- 4. CÚPULA-ARBRES
- 5. PISTA
- 6. CARPES
- 7. PASSADISSOS

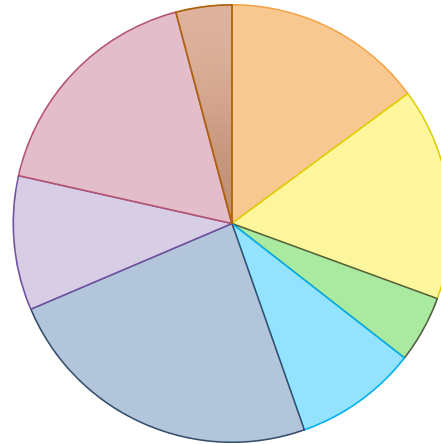
Zonificació

- sorrals
- castell de jocs
- horts
- cúpula arbres
- pista
- carpes
- passadissos
- altres

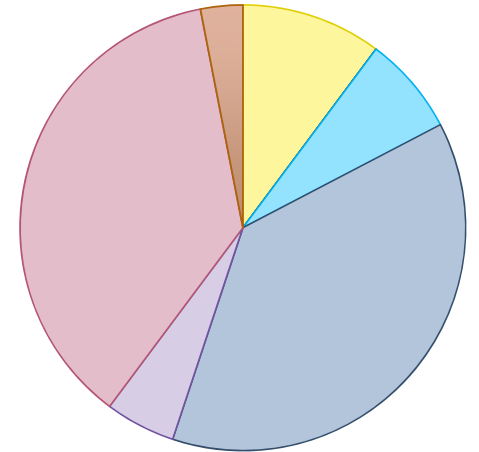
Tots els Cicles

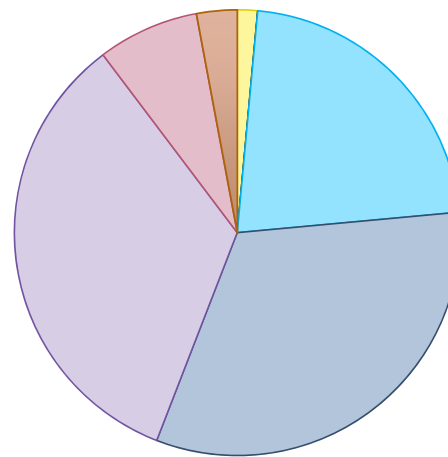
Cicle infantil

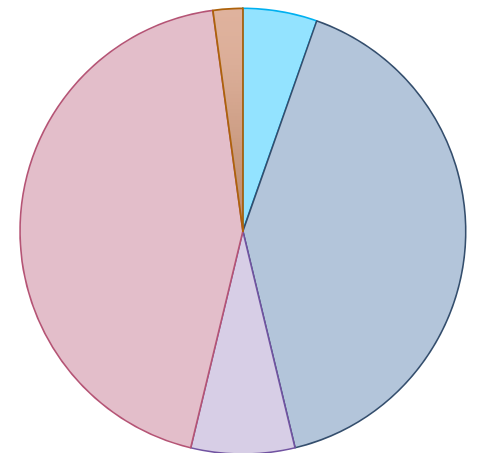
Cicle inicial

Cicle mitjà

Cicle superior

ESBÓS LÍNIES ESTRATÈGIQUES: QUÈ HI DIUEN LES FAMÍLIES?

Dades resultat de l'enquesta feta a les famílies sobre el què millorarien

ZONA	Nº DE PROPOSTES	TIPUS DE PROPOSTA	ÀREA
Hort	10	La majoria són propostes relacionades amb la cura i el manteniment de l'espai de l'hort	Naturalesa i experimentació
Accessos	6	En general es considera que s'han quedat petits i que això genera embussos, etc.	
Passadissos	8	Dos tipus de resposta: <ul style="list-style-type: none"> - Poc espai i generador d'embussos - Es considera que es podria donar un ús a l'espai per a que fos una zona tranquil·la, amb bancs, on es pogués llegir,... 	Tranquil·litat i intimitat
Espai de joc	28	6 respostes fan relació al manteniment, principalment del sorral. 13 respostes fan relació a espais on diversificar el moviment 5 respostes tenen a veure amb la incorporació de més elements naturals i d'experimentació 4 respostes proposen més espais de tranquil·litat i intimitat	Moviment Naturalesa i experimentació Tranquil·litat i intimitat

Buscant l'equilibri ...

Treball amb l'alumnat a l'aula (primària)

- Primera part a treballar a l'aula amb les i els mestres:

Lliurarem un mapa amb els 7 espais que hem definit. Cal fer una còpia per a cada infant.

Primer de manera individual, sobre aquest mapa cada infant ha d'assenyalar amb una cara somrient els espais en que considera que hi ha bona convivència i amb una cara trista els espais en els que creuen que hi ha més conflictes o no tan bona convivència.

Després es posa en comú amb tot el grup classe i s'assenyalen les aportacions individuals en un mapa gran. Es comenten i s'expliquen els motius que quedaran recollits en una acta.

- Segona part a treballar amb Volta i CoeducAcció

A la sessió de treball grupal, els infants representants de cada aula hauran de portar el mapa amb la informació que han recollit i la posarem en comú, tenint un mapa final amb les aportacions de tota l'escola.

Per cada aula hi haurà una nena i un nen representants.

El dia que vindrem a fer el treball amb l'alumnat serà el proper dia **16 de novembre**.

Abans del pati: alumnat de 1r, 2n i 3r

Després del pati: alumnat de 4t, 5è i 6è